

In usum Tabularum.

LONGITUDO. *Ptolemao* & nobis in hoc libro, est *Æquatoris* sive *Æquinoctialis Circuli* segmentum, *Meridiano* ejusdem loci, & *Fortunatarum Insularum Meridiano* comprehensum: nam ab his *Insulis* initium longitudinis sumitur.

Nonnulli jam longitudinem incipiunt non ab *Insulis Fortunatis*, quæ (*Canariæ* hodie vocantur) sed ab *Insulis Flandricis* quæ & *Agorei* dicuntur, quod acus nautica ibi recta in *Septentrionem* vergat. *Superficies* vero *Globi* continet in longitudine gradus 360.

Latitudo est arcus vel segmentum cujusvis loci inter *Æquatorem* & *Parallelum* qui ejusdem loci punctum verticis ducitur interclusus: estque semper æqualis elevationi *Poli*.

Latitudo duplex est, scilicet *Septentrionalis* & *Meridionalis*, numeranturque ab *Æquinoctiali* ad utrumvis *Polum* *Latitudinis* gradus 90.

Longitudinum atque *Latitudinum* gradus in omnium *Tabularum* lateribus designavimus, & quidem pro maxima parte *Latitudinis* ad dextram & sinistram: *Longitudinis* vero in summo atque imo, nisi cum aliquando describenda regio magis inter *Meridiem* & *Septentrionem* extensa fuit.

Singuli gradus tam *Longitudinis* quam *Latitudinis* (pro loci capacitate), nonnunquam in 60, aliquando in 10, 6, vel 5 partes, quæ *Minuta* vocantur, dividuntur. *Graduum* vero majoribus: *Minutorum* minoribus *Arithmeticis* figuris notavimus differentię causa.

Si quis *Longitudinem* vel *Latitudinem* alicujus loci explorare velit, ubi *Meridiani* *Paralleli* sunt: id efficiet distantiam ejus a latere *Tabulæ* circino sumendo, circinumque sic expansum ad aliud latus applicando. Si distantiam ab *Orientali latere* sumpseris, circinus ex eodem latere in *Septentrionali latere* gradum & minutum *Longitudinis* ostendet. Si a *Boreo latere* distantiam habes, ex eodem in *Orientali latere* *Latitudinem* designabit. Si vero *Meridiani* non fuerint *Paralleli*, eodem quidem modo loci *Latitudo* reperietur, at in universalibus *Tabulis* ubi *Paralleli* sunt circulares, distantia loci a proximo sumpta idem in latere *Orientali* ostendet. *Longitudo* autem querenda erit filo, aut regula, loco superimposita versaque, donec in *Boreo Australique latere* idem utrimque ejusdem gradus minutum designetur, quodcumque tum illud erit, loci assumpti *Longitudo* exister,

Quo artificio sint inter duas civitates, & alia quævis loca graduum vel miliarium interstitia invenienda.

TABULIS omnibus *Scalas miliarium* adjunximus, quibus facile omnium locorum interstitium invenies hoc modo.

(.:) iij

Adfit